

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 11-11-52056 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

בפני כב' השופט מנחם (מריו) קליין

המבקשת: שירותים חברתיים עיריית בני ברק

נגד

המשיבים:
1.צ.ג.
2.ת.ג.

פסק דין

רקע וטענות הצדדים

בפניי בקשה לפי חוק ההגנה על חוסים התשכ"ו – 1966 (להלן: "החוק").
ביום 28.11.11 הגישה עו"ס מילי סחייק, פקידת סעד מאגף הרווחה של עיריית בני ברק (להלן: "המבקשת") בקשה לפיה בית המשפט יורה על העברתה של הגב' ג.ב.ח. (להלן: "הבחורה") אל מעון "בית דוד" הנמצא במבשרת ציון (להלן: "המעון").
הוריה של הבחורה ה"ה צ.ג. ו-ת.ג. (להלן: "המשיבים") מתנגדים לבקשה ומעוניינים להותיר את הבחורה בבית.
הבחורה הינה בגירה בת זקונים של המשיבים, בת 18 שנה הסובלת מפיגור קל. עניינה של הבחורה עלה בפני אגף הרווחה בשנת 2008 על רקע שתי הודעות אנונימיות לפיהן הבחורה מוכה בביתה. החקירה בעניין זה לא העלתה דבר.
לטענת המבקשת, בחודש ספטמבר 2009 יצאה הבחורה לשוטט ברחוב וחזרה לביתה מבוהלת וסיפרה שאדם בעל חזות חרדית ניסה לתקוף אותה. המבקשת סיפרה כי אירוע זה דווח למשטרה והבחורה הופנתה לטיפול במכון רם, מכון לטיפול מיני-חברתי לאנשים הסובלים מפיגור שכלי. המבקשת ציינה כי המדובר בבחורה שזקוקה להמון מגע ולתשומת לב והיא עלולה להיות מנוצלת מינית הן ביציאתה לרחוב והן כאשר היא גולשת באינטרנט.
משכך, ביקשה מבית המשפט ליתן צו לפי חוק החוסים ולהורות על העברת הבחורה למעון גם אם יידרש לכך סיוע משטרה.
בו ביום הגשת הבקשה נתתי החלטה המסרבת ליתן צו במעמד צד אחד וקובעת דיון במעמד הצדדים בפניי בהאי-לישנא:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 11-11-52056 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

- 1 "1. מונחת בפניי בקשה להעביר את המשיבה 3 למוסד מוגן בהתאם לחוק ההגנה על חוסים
2 תשכ"ו - 1966, שהוגשה לי ע"י פקידת הסעד של המבקשת, בניגוד לדעתם של
3 המשיבים 1 ו-2 שהם הוריה.
- 4 2. מהבקשה עולה כי החוסה הינה בגירה, הסובלת מפגור קל וכתוצאה מרצונה לקבל
5 תשומת לב היא "טרף קל" לסוטים למיניהם המסתובבים ברחובות העיר בני ברק.
- 6 3. טרם השתכנעתי, כי שלומה הגופני של החוסה עלול להיפגע פגיעה חמורה מהעדר
7 העברה המבוקשת. בקשת מתמחה מלשכתי שהפקידת הסעד תעלה ללשכתי בכדי
8 להבהר את העניינים הלא ברורים נתקלה בסירוב משום מה. משכך נראה שיש
9 להעדיף, לפחות בשלב זה, את רצונם של המשיבים ולא להורות על צו כלשהו במעמד
10 צד אחד."
- 11
- 12 ביום 30.11.11 הגישה פקידת הסעד דו"ח מאת המעון. לפי הדו"ח בהגיעה של הבחורה למעון
13 נצפתה התנהגות ילדותית ומצב הגייני ירוד. הבחורה לא ביקשה להתקשר הביתה ונראה
14 היה כי השתלבה טוב במעון. מבחינה חברתית נכתב כי נראה היה שהיא אינה יוצרת קשרים
15 עם הסביבה מלבד עם אנשי הצוות. לקראת ראש השנה יצאה הבחורה לבית הוריה וכשחזרה
16 למעון בלט שינוי לרעה בהתנהגותה והיא סיפרה שאביה כועס שהיא שוהה במקום שיש שם
17 גם בנים. כמו כן נכתב בדוח כי היא חזרה ללא מצב רוח וסיפרה שאינה מעוניינת להישאר
18 במקום. לאחר מכן יצאה לחופשת סוכות וכשחזרה נראתה הידרדרות ניכרת במצבה וביחסה
19 למעון.
- 20
- 21 ביום 06.12.11 נערך דיון במעמד הצדדים.
- 22 פקידת הסעד, עו"ס מילי סחייק טענה כי על בית המשפט להורות על החזרת הבחורה למעון
23 וזאת על מנת להבטיח את שלומה הגופני והנפשי וכי מהיכרות עם ההורים לאורך השנים הם
24 לא מצליחים להגן עליה באופן מספק והיא יוצאת לרחוב ומשוטטת ואף גולשת באינטרנט
25 ללא השגחה. עוד נטען כי הבחורה יוצרת קשר עם בחורים ואיננה מסוגלת להפעיל שיקול
26 דעת חברתי תקין.
- 27 המשיב מר ג.צ טען כי הבחורה לא מתקשרת עם בנים אלא רק עם בנות והמשיבה הגב' ג.ת
28 סיפרה כי בביתם מותקן אינטרנט "רימון" בעל סינון מפני אתרים שאינם צנועים. המשיבים
29 טענו כי ביתם ילדה מקסימה והיא אינה מסתובבת ברחובות כלל ובפנימייה היא הייתה
30 בוכה שלא טוב לה ושהיא רוצה לחזור הביתה. עוד טען המשיב כי בבית הספר אליו הוכנסה
31 הילדים מרביצים לה ושאין להכריח אותה להיות במקום שהיא לא רוצה. עוד סיפר המשיב
32 כי ביתו מעוניינת ללכת בדרכי אחותה ולשרת בשירות לאומי במקום שירות צבאי.
- 33 המשיבים קבלו על כי המעון שאליו נשלחה הבחורה אינו בעל אופי חרדי כדרך החיים של
34 המשפחה או אף דתי לאומי, אליו יוכלו להסכים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 11-11-52056 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

1 לשאלת בית המשפט, פקידת הסעד הסבירה שאין בנמצא בכל מדינת ישראל מעון שיכול
2 לקלוט את הבחורה בתנאים חרדיים והסכמת ההורים אף למעון דתי לאומי לא תועיל שכן
3 גם כזה אין בנמצא.
4 המבקשת הוסיפה, כי כל מי שמוכנס למסגרת מעון, שהיא מסגרת חדשה, סובל בהתחלה
5 מקשיים וכי במקרה דנן לא הבחורה היא שצריכה להחליט.
6 בסיום הדיון החלטתי כי בשל הקושי שבתיק זה הנובע מההתנגשות שבין זכות הפרט
7 והמשפחה לאוטונומיה לבין הדאגה של הציבור ורשויותיו לחלשים שבחברה, לא אוכל
8 להכריע בסוגיה מבלי לשוחח עם הבחורה ביחידות בלשכתי. כמו כן הבהרתי כי לא ניתן לתת
9 החלטה כלאחר יד וכי בימים הקרובים יתעדכנו הצדדים בקשר להחלטה שתינתן לאחר
10 שאשוב ואעיין בכל החומר המונח לפניי.

שיחה עם הבחורה בלשכתי

11
12
13 לאחר תום הדיון הפורמאלי הוכנסה הבחורה ללשכתי שם שוחחתי עימה בנוכחותו של
14 המתמחה מר מני סמואל.
15 שוחחנו בחופשיות על חייה, על משפחתה ועל רצונותיה.
16 אין ספק שהאבחון בקשר ליכולותיה הקוגניטיביות של הבחורה מבוסס. עם זאת לא ניתן
17 היה להתעלם מהבעת רצונה העז לחזור להתגורר בביתה ולא לחזור לפנימייה.
18 התרשמתי ממנה כבחורה תמימה, אך מתמצאת במרחב ובזמן, והקשר שלה עם אחיותיה
19 והוריה הוא קשר טוב ובריא.

דיון והכרעה

20
21
22
23 סעיפים 4 עד 7 לחוק קובעים :
24 "4. היה עובד סוציאלי לפי חוק ההגנה על חוסים סבור, כי שלומו הגופני או הנפשי
25 של חוסה בגיר נפגע, או עלול להפגע, פגיעה חמורה מהעדר טיפול ראוי, וכן
26 למניעת הסכנה יש צורך בהוראת בית-משפט, משום שאין החוסה או האחראי
27 עליו מסכימים לטיפול הדרוש, רשאי הוא לפנות לבית-המשפט בבקשה ליתן
28 הוראות לענין זה.
29 5. הוגשה בקשה לפי סעיף 4, ישמע בית המשפט את העובד הסוציאלי לפי חוק
30 ההגנה על חוסים ואת האחראי לחוסה ואת החוסה אם הוא מסוגל להבין בענין,
31 ואם ראה טעם לבקשה, רשאי הוא ליתן כל הוראה הנראית לו דרושה לשמירת
32 שלומו הגופני והנפשי של החוסה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 11-11-52056 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

- 1 6. לא יורה בית המשפט על טיפול רפואי בניגוד לרצונו של חוסה בגיר, אלא אם
2 היה החוסה לקוי בשכלו או שהוא מתנגד לטיפול מטעמים לא סבירים.
- 3 7. ראה בית המשפט שאין דרך אחרת להבטיח שלומו הגופני או הנפשי של חוסה
4 בגיר אלא בהעברתו למעון או לבית-חולים, יורה לעשות כן לתקופה שלא תעלה
5 על ששה חדשים ובלבד שהעברה לבית חולים לחולי-נפש תיעשה לפי החוק
6 לטיפול בחולי-נפש, תשט"ו-1955.
- 7
- 8 הסמכויות שמעניק החוק לבית משפט רחבות הן ובתי המשפט בכל הארץ משתמשים
9 בסמכויות אלו לעיתים קרובות אך לרוב בקשר לקשישים ולא בקשר לבוגרים בעלי פיגור קל
10 (ראה למשל החלטת כב' השופטת ברסלב בת"א (חיפה) 15938-05-09 אפריאט נ' גרינברג
11 (פורסם בנבו, 2009) החלטת כב' השופט אריאל ברגנר במ"ת (אשדוד) 35924-01-10 מדינת
12 ישראל נ' אלמקייס (פורסם בנבו, 2010), החלטת כב' השופט יהושע רטנר בת"א (חיפה)
13 35636-08-10 עיריית חיפה-פקידת סעד נ' גנני (פורסם בנבו, 2011) והחלטות שלי בה"פ
14 53654-09-11 מ.נ. נ' מ.מ.ל (פורסם בנבו, 2011) ובה"פ 35460-07-11 שירותי רווחה חולון נ'
15 ל.ג. צ.ג. (פורסם בנבו, 2011)).
- 16
- 17 לדידי, וכפי שכבר הדגשתי בעבר, יש לעשות שימוש בסמכויות אלו במשורה שבמשורה
18 והעיקרון שצריך להנחות אותנו הוא אוטונומיית הפרט והמשפחה.
- 19 ככלל, רשויות המדינה וביניהן בתי המשפט לא צריכות להתערב במהלך חייו האישיים של
20 הפרט כל עוד הוא שומר חוק.
- 21 התערבות בית המשפט תיתכן רק במקרים קיצוניים בהם החלטת הפרט אינה מודעת או
22 מושפעת משיקולים זרים ולא לגיטימיים.
- 23 ההתנגשות שבין זכות הפרט לאוטונומיה לבין הדאגה של הציבור ורשויותיו לחלשים
24 שבחברה היא לא קלה. אין ספק כי מדובר בסיטואציה לא פשוטה, אך סבורני שבדרך כלל
25 ידה של הראשונה על העליונה ורק במקרים יוצאי דופן, חריגים ומובהקים יש לכפות על
26 הפרט את רצונה של הרשות המייצגת בעצם את רצונה של חברה תקינה.
- 27 גישתי זו אף אושרה לאחרונה על ידי בית המשפט המחוזי בערעור שהוגש על ידי רשויות
28 הרווחה בחולון ונדון בתיק ע"א 11-11-24951 רווחה חולון נ' ג.
- 29 התרשמתי מההורים המשיבים שהם מאוד מסורים, שבת הזקונים יקרה להם והם עושים
30 ככל יכולתם בכדי להגן עליה ולטפחה. יש לציין כי מדובר בבת היחידה שנותרה בבית הוריה
31 כשאחיותיה הגדולות כבר "עזבו את הקן" כך שמלוא תשומת הלב ההורית מופנית אליה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 11-11-52056 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

1 חשוב להדגיש כי לא קיימת כל אינדיקציה מבוססת של התעללות פיזי או מינית בבחורה
2 בביתה. החשש של פגיעה בה ברחוב הוא חשש אמיתי אך אינו מצדיק "שלילת חירות"
3 והכנסתה למעון סגור.
4 לא יתכן שתחת לצוד את "הזאבים" שביער, אנו ניאלץ, כחברה מתוקנת להכניס למעון את
5 כל ה"כיפות האדומות".
6 יתירה מזו, מי יתקע לנו כף שגם אם נציל את כיפה אדומה מהזאב שמסתובב ביער בני ברק,
7 לא תיפול היא בידי זאב אחר במעון?
8 אינני סבור שזהו הפיתרון האידיאלי במקרה זה.

9
10 בנסיבותיו של תיק זה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין להיעתר לבקשת המבקשת.
11 יחד עם זאת, אני מורה לאגף הרווחה בעירייה לעקוב אחר מצבה של הבחורה, לבקר בבית
12 המשפחה לפחות פעם בחודש ולעדכן את בית המשפט בכל שינוי לרעה שיצדיק חשיבה מחדש
13 בעניין.

14
15 לא אוכל לסיים החלטתי זו מבלי לציין את התחושה הקשה מהעובדה שבכל מדינת ישראל
16 אין מעון כלשהו שמתאים לאורחות חייה של הבחורה ושל הוריה. זכותם של אנשים
17 אמוניים שאמונתם תכובד גם אם מצבם לא שפיר. בתיק דנן בתוך כל מסכת השיקולים של
18 המשיבים באשר לאופן שעליהם לנקוט בכדי להשיג את הטוב והראוי ביותר לביתם לא ראוי
19 להוסיף גם התלבטות שמקורה בהיעדר מעון המתאים לאורחות חיי המשפחה ודרך חינוכה.
20 עניין זה הביא גם את בית המשפט להתלבטות נוספת ואמיתית בתיק זה והכף, כאמור,
21 נטתה לטובת המשיבים, תוך נטילת סיכון מסוים לבחורה.

22
23 משכך, הנני מורה על העברת העתק פסק דין זה לשר הרווחה לבדיקה מעמיקה של הנושא.

24
25 המזכירות תודיע טלפונית את תוכן החלטתי זו, מיידיית לצדדים.

26
27 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בהתאם לדין.

28
29 ניתן היום, יב' כסלו תשע"ב, 08 דצמבר 2011, בהעדר הצדדים.

30
31

מנחם קליין, שופט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

8/12/011

בס"ד

ה"פ 52056-11-11 שירותים חברתיים בני ברק נ' ג. ואח'

1
2